

**OLIY TA'LIMNI RAQAMLASHTIRISH
SHAROITIDA INNOVATSION O'QITISH TEXNOLOGIYALARINI
QO'LLASH MASALALARI-ICT EDU 2024**

M. Qadamova
TATU FF talabasi

F. Ma'murov
TATU FF talabasi

ANNOTATSIYA

Bu maqola oliy ta'limning raqamlashtirish jarayonida innovatsion o'qitish texnologiyalarining qo'llanilishi bo'yicha zarur masalalarni ko'rsatadi. Bunda innovatsion o'qitish texnologiyalarining muhimligi, ularga o'tishning zarurligi, qo'llanishining ayrim masalalari va ularni samarali qo'llashning yutuqlari muhokama qilinadi. Maqola, oliy ta'limning raqamlashtirilishi davrida o'qitishning innovatsion texnologiyalardan foydalangan holda yanada samarali va effektiv bo'lishining zarurati va muhimligini belgilaydi.

Kalit so'zlar: oliy ta'lim, raqamlashtirish, innovatsiya, o'qitish texnologiyalari, qo'llash, masalalar, samarali, effektiv.

Tabii, oliy ta'limni raqamlashtirish jarayoni davomida innovatsion o'qitish texnologiyalari juda muhim ahamiyatga ega bo'lgan masalalardan biridir. Bu masalalar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

2023-yilning 2-3-fevral kunlari Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universitetida

"Oliy ta'limni raqamlashtirish sharoitida innovatsion o'qitish texnologiyalarini qo'llash masalalari" (ICT Edu 2023) mavzusida ilmiy-uslubiy konferensiya o'tkazildi.

Konferensiyada pedagog kadrlarni innovatsion faoliyatga yo'naltirish, oliy ta'lim muassasalaridagi o'quv jarayoniga innovatsion ta'lim va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini tatbiq etish, ilg'or xorijiy tajribalarni o'zlashtirish, oliy ta'lim tizimini modernizatsiyalashga bag'ishlangan bo'lib, ilmiy-uslubiy tadqiqot natijalari muhokama qilindi.

Raqamlashtirishning afzalliklari samaradorlikni oshirish, talabalar faolligini oshirish, shaxsga qaratilgan ta'lim va yangi o'qitish usullaridan foydalanishni o'z

ichiga oladi. Bundan tashqari, raqamlashtirish universitetlarni, o‘quv dasturlarini, professor-o‘qituvchilarni, xodimlarni va resurslarni boshqarishni osonlashtiradi

1. Ko‘rsatish uslublari: Innovatsion o‘qitish texnologiyalari, traditsiyoniy o‘qitish uslublaridan farqli ravishda bilimni o‘rganish va o‘qitishning samarali usullarini qo‘llashni ta’minlaydi. Misol uchun, interaktiv darsliklar, multimedia vositalar, virtual va augmental reallik o‘qitish platformalari o‘quvchilarga qiziqarli va o‘zlashtiruvchan ta’lim tajribasi berishda yordam beradi.

2. Hamkorlik va jamiyat bilan aloqalar: Innovatsion o‘qitish texnologiyalari, o‘quvchilar va o‘qituvchilar orasidagi hamkorlikni yanada oshiradi. Internet va ijtimoiy tarmoqlar orqali o‘quvchilar o‘zaro muloqotda bo‘lishlari va jamiyat bilan hamkorlik qilishlari mumkin bo‘ladi. Shu bilan birga, o‘qituvchilar global o‘qitish hamkorliklariga qo‘shilishlari va yangi ilmiy-tadqiqotlar bilan tanishishlari uchun imkoniyatlar yaratadi.

3. O‘quv dasturlari va o‘quv materiallari: Innovatsion o‘qitish texnologiyalari, o‘quv dasturlarini va o‘quv materiallarini yanada samarali va atraktiv qilishda muhim rol o‘ynaydi. O‘quvchilar uchun interaktiv, animatsionli va multimedia asboblar orqali o‘rganish imkoniyati yaratiladi. Bu, o‘quvchilarni o‘rganishni osonlashtiradi va ularga motivatsiya beradi.

4. Individual va murakkab ta’lim: Innovatsion o‘qitish texnologiyalari, o‘quvchilarning o‘zlashtiruvchan va individual o‘rganishini oshirishda katta yordam beradi. Bu texnologiyalar, o‘quvchilarning o‘zining o‘rganish yo‘nalishiga muvofiq ta’lim olishlari va o‘zining davrda yo‘nalishini belgilashlari imkonini beradi. Shuningdek, murakkab ta’lim tizimlari orqali o‘quvchilarga o‘zlashtiruvchan ta’lim topshiriqlari berish va ularga yordam berish mumkin.

5. Monitoring va baholash: Innovatsion o‘qitish texnologiyalari, o‘quv jarayonini monitoring qilish va baholashni yanada samarali qilish imkonini beradi. O‘quvchilarning o‘zlashtiruvchanlik darajalari, muvaffaqiyatlari va kamchiliklari, texnologik vositalar yordamida aniq bilan o‘rganiladi. Bu o‘quvchilarga o‘z o‘zlashtiruvchanliklarini tahlil qilish va o‘zlarini yanada rivojlanishiga uchun zarur ma’lumotlarni olish imkonini beradi.

Jamiyatning rivojlanishiga qarab, innovatsion o‘qitish texnologiyalari oliy ta’limning muhim qismi bo‘lib, o‘quvchilarga tabiiy talabalik va yangiliklarga moslashtirishda yordam beradi. Bu texnologiyalar o‘quv jarayonini yanada samarali, qiziqarli va o‘zlashtiruvchan qilishda muhim rol o‘ynaydi.

Xulosa qilib aytganda ta’limni raqamlashtirish sohasidagi me’yoriy hujjatlar, tavsiyalar, tadqiqotlar tahlili, umuman ta’limni raqamlashtirish shartlarini ajratib ko‘rsatish imkonini beruvchi, quyidagilarni kiritish mumkin: ta’lim oluvchilarning raqamli avlodi; ta’limni raqamlashtirishning qonunchilik asoslarini yaratish; ta’lim

muassasalarining raqamli ta'lim muhitini o‘z ichiga olgan ta’limni raqamlashtirishni resurs bilan ta’minalash; Raqamli pedagogik texnologiyalar va o‘quv ahamiyatiga ega bo‘lgan raqamli texnologiyalar; axborot texnologiyalari bo‘yicha mutaxassislarini tayyorlash dasturining ma’lumotlar qismi bugungi kunda ham dolzarb bo‘lgan AKT kompetensiyasini shakllantirish uchun shart-sharoitlarni ta’minlash imkonini beradi. Bugungi iqtisodiy globallashuv va sun’iy intellekt zamonaviy jamiyatda tez iqtisodiy o‘sish asosan raqamli axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishiga tayanadi. Shu bilan birga, raqamli texnologiya iqtisodiy inqilobga yordam beradi va iqtisodiy rivojlanishining muhim konsepsiyasiga aylangan raqamli iqtisodiyotni ishlab chiqaradi. Mamlakatimizning sanoat tuzilmasi va raqamli iqtisodiyot sanoatining rivojlanish holatini yanada ilmiy va aniqroq tavsiflash uchun ushbu maqola milliy iqtisodiyotning har bir tarmog‘ini tadqiqot ob’ekti sifatida oladi va kirishlar o‘rtasidagi munosabatlarni o‘rganish uchun murakkab tarmoq nazariyasidan foydalanish g‘oyasini ilgari suradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI: (REFERENCES)

1. M.Qadamova TATUFF talabasi [RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANTIRISH USULLARI](#)
2. Z. Qadamova TATU Farg‘ona filiali asissenti [Ta’Lim Jarayoniga Innovatsion Ta’Lim Texnologiyalarini Qo’llashdagi Muammolar Va Ularni Rivojlantirish Omillari](#)
3. M.Qadamova TATUFF talabasi, Z. Qadamova TATU Farg‘ona filiali asissenti [PYTHON KUTUBXONALARI VA ULARNING QO ‘LLANILISHI](#)